

ЗАХИСТ СПІЛЬНОГО ДОМУ

Декілька основних тез Конституції щодо формування українського законодавства про національні меншини

- ▶ Стаття 8.
- ▶ Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй.
- ▶ Стаття 22.
- ▶ При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод.
- ▶ Стаття 24. Не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками етнічного соціального походження, за мовними або іншими ознаками.
- ▶ Стаття 34. Кожному гарантується право на свободу думки і слова, на вільне вираження своїх поглядів і переконань.
- ▶ Кожен має право вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб - на свій вибір.

Закони України, які регулюють діяльність засобів масової інформації

- ▶ Конституції України, Закони України «Про медіа», "Про забезпечення функціонування української мови як державної", "Про кінематографію", "Про рекламу", "Про суспільні медіа України", "Про інформацію", "Про систему іномовлення України", "Про державну підтримку медіа, гарантії професійної діяльності та соціальний захист журналіста", а також міжнародних договорів, що регулюють діяльність у сфері медіа, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Аналізуючи відповідність України політичним критеріям членства в ЄС у частині фундаментальних прав, Єврокомісія висловила наступні рекомендації:

- ▶ **Стосовно думки Венеційської комісії № 960/2019 щодо Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»**
- ▶ Скасувати положення Закону, що передбачають диференційований режим між мовами корінних народів, мовами національних меншин, які є офіційними мовами ЄС, та мовами національних меншин, які не є офіційними мовами ЄС, якщо розрізнення між цими мовами не ґрунтується на об'єктивному та розумному обґрунтуванні
- ▶ **Конституційни Суд України у своєму рішенні № 1-р/2021 від 14 липня 2021 року прийшов до висновку, що диференційований підхід не є дискримінаційним**

Стосовно моніторингу за Рамковою конвенцією про захист національних меншин:

- ▶ Вжити належних заходів для забезпечення того, щоб усі особи, включаючи осіб, які належать до національних меншин, мали ширший доступ до ЗМІ, доступних їх рідними мовами.
- ▶ Пропозиції угорської національної меншини Закарпаття у сфері діяльності ЗМІ переважно стосувалися скасування обмежень для мовників, які готують передачі офіційними мовами ЄС.

Верховна рада України у грудні 2023 року внесла зміни до деяких законів України щодо врахування експертної оцінки Ради Європи та її органів щодо прав національних меншин (спільнот) в окремих сферах

Зміст положення законодавства	Зміст змін до законів
<p>У кожному місці розповсюдження друкованих засобів масової інформації друковані засоби масової інформації державною мовою мають становити не менше 50 відсотків назв друкованих засобів масової інформації, що розповсюджуються в цьому місці.</p>	<p>вимога не поширюється на діяльність засобів утворених для реалізації прав національних</p>

1. Видавець, внесений до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції, зобов'язаний видавати державною мовою не менше 50 відсотків усіх виданих ним упродовж відповідного календарного року назв книжкових видань.

2. Частка книжкових видань державною мовою у загальній кількості назв книжкових видань, наявних у продажу в кожній книгарні або іншому закладі, що здійснює книгорозповсюдження, має становити не менше 50 відсотків.

вимога не поширюється на діяльність спеціалізованих книгарень, утворених для реалізації прав національних меншин (спільнот),

1 Програми державною мовою, у тому числі фільми, у загальному тижневому обсязі мовлення телемовників - ліцензіатів у кожному з проміжків часу між 7 годиною та 18 годиною і між 18 годиною та 22 годиною мають становити:

1) для телеканалів загальнонаціональної і регіональної категорій - не менше ніж 90 відсотків від загальної тривалості програм (або їх частин);

2) для телеканалів місцевої категорії - не менше ніж 80 відсотків від загальної тривалості програм (або їх частин).

частка державної мови для каналів, які здійснюють мовлення національних меншин за винятком мови держави агресора не менше 30%

Цифрові ефірні телемережі МХ5 на Закарпатті

Дякую за увагу!